

NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

ASSOCIATE DEGREE

AD SPORT

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

ADVIESRAPPORT

17 APRIL 2023

Inhoud

1	Procedure NVAO	3
2	Nieuwe opleiding.....	4
	2.1 Algemene gegevens.....	4
	2.2 Profiel	4
	2.3 Panel.....	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten.....	6
5	Aanbevelingen.....	7
6	Beoordeling	8
	6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten.....	8
	6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	11
	6.3 Standaard 3: Toetsing.....	15
	6.4 Graad en CROHO-onderdeel.....	17

1 Procedure NVAO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een planbeoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen peers vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Opleiding	Associate degree Sport
Varianten	Deeltijd
Graad	Associate Degree
Locatie	Nijmegen
Studieomvang	120 EC ²
Croho³ onderdeel	Gedrag en Maatschappij

2.2 Profiel

De Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) biedt vanuit veertien academies voltijd, deeltijd en duale opleidingen aan op Associate degree-, bachelor-, en masterniveau. Per 2023-2024 heeft de HAN het voornemen vanuit de Academie Sport en Bewegen te starten met een Associate degree-opleiding Sport, uitstroomprofiel Ondernemende Leefstijlcoach (OLC). De beoogde deeltijdopleiding leidt studenten op tot professionals die werkzaam zijn op het gebied van sport en bewegen en aanpalende gezondheidsdomeinen. De OLC heeft een sterk initiërende rol in het bewerkstelligen van duurzame gedragsverandering richting een gezondere leefstijl van de coachee. Daartoe analyseren zij de huidige leefstijl van hun coachees, stellen een coachplan op en coachen hen bij de uitvoering daarvan. De OLC kan onder meer werkzaam zijn bij GGD's, sport- en leefstijlcentra, (para-)medische instellingen of binnen bedrijven. De belangrijkste doelgroep van de Ad Sport – OLC zijn werkende professionals die beschikken over een bij de opleiding passende werkplek.

2.3 Panel

Samenstelling

- Dr. Ben Hattink, *voorzitter*, hogeschooldocent Ondernemerschap, lid curriculumcommissie bij Instituut voor Sportstudies van de Hanzehogeschool Groningen
- Mandy van der Weijden- van Rooden MSc., *lid*, hogeschooldocent en kernteamlid Ad Sport@Calo van Christelijke Hogeschool Windesheim, promovendus Faculteit Gedrags- en Bewegingswetenschappen Vrije Universiteit Amsterdam;
- Claudia Werkhoven-Kooistra, *lid*, opleidingsdocent, teamcoach nationale ploeg Turnen Dames, KNGU & Turnz;
- Luc Goos, *student-lid*, student hbo-bachelor Communicatie bij Avans Hogeschool te Breda.

Ondersteuning

- mr. Reinier Gerritzen (*secretaris*)
- Joey Alberts MA (*NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator*)

Locatiebezoek

21 maart 2023, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de Ad Sport, uitstroomprofiel Ondernemende Leefstijlcoach (Ad Sport – OLC) van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). De opleiding voldoet aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor de beperkte toetsing.

De Ad Sport – OLC is ontwikkeld in nauwe samenwerking met regionale werkveldpartners en andere betrokkenen binnen en buiten de HAN. Deze opleiding past duidelijk in landelijke en regionale ontwikkelingen rondom het bevorderen van een gezonde leefstijl. Het profiel van de opleiding is voor het panel helder en onderscheidt zich ten opzichte van andere uitstroomprofielen van de Ad Sport die andere hogescholen momenteel aanbieden. De ondernemende leefstijlcoach (OLC) heeft een sterk initiërende rol in het bewerkstelligen van duurzame gedragsverandering richting een gezondere leefstijl van de coachee. Daartoe analyseren zij de huidige leefstijl van hun coachees, stellen een coachplan op en coachen hen bij de uitvoering daarvan. De OLC is ondernemend binnen organisaties en kan werkzaam zijn bij GGD's, sport- en leefstijlcentra, (para-)medische instellingen of binnen bedrijven. De komende jaren kan de Ad Sport - OLC samen met het werkveld het relatief nieuwe profiel van de OLC verder inkleuren.

De opleiding beschrijft bij het profiel passende leerresultaten op het juiste Ad-niveau. Om studenten in staat te stellen de leerresultaten te bereiken, werkt de Ad Sport – OLC gedetailleerd een logisch opgebouwd programma en gevarieerd toetsstelsel uit. Enthousiaste, gedreven docenten die inhoudelijk en didactisch bekwaam zijn, begeleiden studenten hierbij. De opleiding biedt een sterke basis aan voor de OLC relevante vakkennis en vaardigheden. Het sport- en beweegelement dient de opleiding nog explicieter uit te werken.

Het programma is opgebouwd uit verschillende onderdelen. Het programma ligt deels vast, maar door te werken met leeruitkomsten hebben studenten ook enige flexibiliteit in de keuze van opdrachten en toetsen. Studenten gaan één dag per week naar school, studeren één dag zelfstandig en dienen daarnaast een deel van hun opdrachten te volbrengen op een geschikte werkplek. Het is waarschijnlijk dat zij meerdere praktijkplekken moeten aandoen om al hun leeruitkomsten te kunnen aantonen. Het panel concludeert dat de Ad Sport - OLC een ambitieus studieprogramma heeft. Daarom dient zij zowel de studiebelasting voor studenten als de werkdruk voor docenten goed te monitoren.

Samenvattend positioneert de Ad Sport – OLC zichzelf overtuigend met een opleidingsprofiel dat aansluit bij actuele ontwikkelingen en voorziet in een behoefte uit het werkveld. De opleiding richt een rijk en ambitieus onderwijsprogramma in en werkt de toetsing hiervan gedetailleerd uit.

Standaard	Oordeel
1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
3. Toetsing	Voldoet
<i>Eindoordeel</i>	<i>positief</i>

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Profiel – De HAN sluit met deze Ad Sport – OLC aan bij relevante regionale en landelijke ontwikkelingen op het gebied van het bevorderen van een gezonde leefstijl.
2. Werkveld – De opleiding staat in nauw contact met het sterk betrokken regionale werkveld en deze werkveldpartners zien veel mogelijkheden voor de OLC's in hun organisaties.
3. Programma – De Ad Sport – OLC werkt met behulp van helder beschreven kritische beroepssituaties een gedetailleerd en inhoudelijk rijk onderwijsprogramma uit.
4. Docenten – De opleiding beschikt over een team van taakvolwassendocenten die zowel inhoudelijk als qua onderwijservaring goed in staat zijn het programma uit te voeren.
5. Toetsing – De Ad Sport – OLC heeft een gevarieerd toetsprogramma waaruit duidelijk blijkt welke eisen zij aan studenten stelt.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Sport en bewegen – Onderzoek wat de studenten van deze Ad Sport-opleiding aan kennis en vaardigheden van sport en bewegen nodig hebben om als OLC hun coachees goed te kunnen helpen dat leefstijlaspect op te starten.
2. Profiel – Werk de komende jaren samen met het werkveld actief aan de nadere inkleuring en vermarkting van het relatief nieuwe profiel van de OLC. Benut de praktijkervaringen van de eerste studentgroepen hierbij.
3. Flexibiliteit – Communiceer duidelijk naar studenten welke onderdelen van het programma en de toetsing vastliggen en waar zij flexibiliteit hebben.
4. Studeerbaarheid & werkdruk – Bewaak zowel voor studenten als docenten dat het ambitieuze programma niet tot overmatige belasting leidt.
5. Praktijkleren – Verzekert dat het voor alle studenten realistisch en haalbaar is dat zij de leeruitkomsten op verschillende praktijkplekken kunnen aantonen.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Profiel

De Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (hierna: HAN) is voornemens om vanuit de Academie Sport en Bewegen te starten met een Associate degree-opleiding Sport, uitstroomprofiel Ondernemende Leefstijlcoach (hierna: Ad Sport – OLC of de opleiding). In het dossier en de gesprekken beschrijft de HAN duidelijk wat de ontstaansredenen van deze opleiding is. De Ad Sport - OLC sluit goed aan bij landelijke ontwikkelingen, zoals recente sport- en zorgakkoorden en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Tevens past deze opleiding binnen regionale initiatieven, zoals Health Valley. Dat is een samenwerkingsverband van meer dan 200 organisaties die gezond leven van de inwoners in Oost-Nederland willen bevorderen. Voor de HAN zelf sluit de Ad Sport – OLC aan bij 'Fair Health', één van haar focuspunten gericht op het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen in de samenleving.

Voor de invulling van het profiel sluit de HAN volgens het dossier nauw aan bij hetgeen is vervat in het Landelijk Profiel Ad Sport. De beoogde opleiding leidt studenten op tot ondernemende leefstijlcoaches (hierna: OLC) die werkzaam zijn op het gebied van sport en bewegen en aanpalende gezondheidsdomeinen. De OLC is gespecialiseerd in het bevorderen van een actieve leefstijl van verschillende doelgroepen en kan onder meer werkzaam zijn bij GGD's, sport- en leefstijlcentra, (para-)medische instellingen of binnen bedrijven. Naast de leefstijlelementen sport en bewegen kijkt de OLC naar andere facetten, ~~zoals voeding, roken, alcohol en ontspanning~~. De OLC stelt voor coachees leefstijlprogramma's op maat op en coacht hen bij de uitvoering hiervan. De OLC's kennen de grenzen van hun eigen expertise en indien nodig verwijzen zij hun coachees door naar andere specialisten, zoals een fysiotherapeut, diëtist, trainer of sportkundige.

Het panel heeft tijdens de gesprekken naar tevredenheid meer duiding gekregen van het profiel van deze OLC. Het is helder geworden hoe deze professional zich onderscheidt van andere uitstroomprofielen van de Ad Sport, zoals de buurtsportcoach of van afgestudeerden van de bachelor Sportkunde. De OLC heeft een sterk initiërende rol in het bewerkstelligen van duurzame gedragsverandering richting een gezondere leefstijl van de coachee. OLC's analyseren de huidige leefstijl van hun coachee, stellen een coachplan op en coachen hen bij de uitvoering daarvan. Daarbij vroeg het panel zich af hoe ver de OLC gaat in het begeleiden/stimuleren van het sporten en bewegen door de coachee. Uit de beantwoording van de vragen blijkt dat de OLC's samen met de coachees onderzoeken welke manieren van sporten of bewegen bij hen passen, concreet maken hoe zij daarmee kunnen beginnen en hen coachen bij het nemen van de eerste stappen. Hun rol is echter niet om hun coachees langdurig te trainen of te coachen bij het bewegen.

Ook kreeg het panel meer duidelijkheid over wat het 'ondernemende' aspect van de OLC behelst en hoe deze professional zich onderscheidt van de Sportondernemer, een ander uitstroomprofiel van de Ad Sport zoals aangeboden door andere hogescholen. De OLC is meer een ondernemer binnen organisaties (intrapreneur) die proactief is, kansen signaleert en daarop inspeelt. De OLC kan analyseren welke middelen voor leefstijlprogramma's binnen organisaties ontbreken en initiatieven nemen om deze toe te voegen. Verder bouwen de OLC's een netwerk op binnen en buiten de eigen organisatie van bijvoorbeeld (huis)artsen, praktijkondersteuners en fitnessprofessionals. Zij benutten deze contacten ten behoeve van hun organisatie en coachees.

Aansluiting werkveld

In de gesprekken onderschrijven de zeer betrokken regionale werkveldvertegenwoordigers volmondig hun behoefte aan deze professionals. Daarbij viel het panel op hoe helder en concreet zij de behoefte aan en de rol van de OLC in hun organisaties zien en kunnen verwoorden. In eerdere gesprekken tijdens het locatiebezoek was het voor het panel nog zoeken naar de exacte profilering, maar in het gesprek met het werkveld kwam alles wat eerder besproken was bij elkaar. Het panel raadt de Ad Sport – OLC aan samen met het werkveld te blijven werken aan concrete en heldere taal die de kern van het profiel van de OLC en van de opleiding kort en bondig beschrijft. Het panel vond de omschrijving van de loketfunctie van de OLC aan het begin van het traject zeer duidelijk. De OLC verwijst de coachee naar sport- en beweegactiviteiten en relevante organisaties en heeft aandacht voor andere leefstijlaspecten .

In de gesprekken met docenten en werkveld kwam tevens aan bod in hoeverre de OLC door de ziektekostenverzekeraars vergoede, gecombineerde leefstijlinterventies (GLI's) mag aanbieden. Dat is nu nog niet het geval, maar de gesprekspartners achten dat op termijn wel wenselijk. Daarover worden op landelijk niveau gesprekken met de belangrijkste stakeholders gevoerd. Dat de OLC thans geen GLI's mag verzorgen is volgens alle gesprekspartners geen probleem. Het bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl bestrijkt meer thema's en een bredere doelgroep dan onder de GLI-programma's vallen. Daarbij kan een mogelijk voordeel zijn dat coachees de toegang tot de OLC als laagdrempeliger ervaren.

Het werkveld geeft wel aan dat het relatief nieuwe profiel van de OLC de komende jaren nadere inkleuring en 'vermarketing' nodig heeft. De OLC moet zich nog bewijzen richting een eigenstandig, erkend beroep. Het panel doet op dit punt de aanbeveling dat de opleiding samen met de (nog op te richten) werkveldadviescommissie actief richting het bredere werkveld communiceert wat de OLC biedt. De eerste (praktijk)ervaringen van studenten zullen daar nuttige input voor vormen.

Leerresultaten

Om invulling te geven aan het beoogde profiel heeft de opleiding een passende set leerresultaten geformuleerd. Daarbij gebruikt zij het Landelijk Profiel Ad Sport als belangrijkste kader. Hierin staan voor alle uitstroomprofielen geldende opleidingskwalificaties beschreven welke zijn afgeleid van de generieke leerresultaten voor de Associate degree. Daarnaast bevat het Landelijk Profiel Ad Sport concrete beroepstaken voor de OLC met bijpassende handelingscriteria. De HAN heeft er vervolgens voor gekozen de beroepstaken en handelingscriteria te concretiseren in vijf kritische beroepssituaties, zoals 'Multiproblematiek lage sociaaleconomische status in de stad' of 'De ondernemende leefstijlcoach voor organisaties'. Het panel is hier positief over. De beschreven situaties geven een goed beeld van wat de OLC kan en doet als deze is afgestudeerd. Vervolgens formuleert de HAN per module eenheden van leeruitkomsten (EVL) om nadere invulling te geven aan de beroepstaken. De opleiding heeft een helder overzicht opgesteld

waaruit voor het panel goed te herleiden is hoe de EVL, beroepstaken, opleidingskwalificaties en generieke Ad-leerresultaten zich tot elkaar verhouden.

Wel wisselde het panel tijdens de visitatiedag met het team van gedachten over de nadere invulling van enkele leerresultaten. Zo werd niet goed duidelijk wat de opleiding voor de OLC onder 'Adviseren' verstaat. De docenten konden dit goed uitleggen. Voor de OLC betekent adviseren met name dat zij stakeholders binnen de context van hun organisatie meenemen in hun plannen. Richting de coachee heeft de OLC meer een coachende rol. Waar de mbo'-er de client meer tips en adviezen geeft en de coachee deze laat toepassen, kan de OLC hen echt coachen om zelf vorm te geven aan duurzame gedragsverandering. Het panel vindt dat de opleiding deze heldere mondelinge uitleg van 'Adviseren' ook in de stukken duidelijk naar voren dient te laten komen. Verder vindt het dat de opleiding in de stukken scherper kan formuleren welke handelingen de OLC precies verricht als hij leefstijlvraagstukken analyseert. De werkveldvertegenwoordigers gaven daar een duidelijke omschrijving van in de gesprekken dus nadere dialoog met hen op dit punt is aan te raden. Ook kan de opleiding nog duidelijker af bakenen hoe ver de OLC gaat in het ontwerpen en aanbieden van leefstijlprogramma's (op maat) en de daarbij passende sport- en beweegactiviteiten. Op deze punten kan de opleiding een nadere verfijningsslag maken in de beschrijving van de reeds passende leerresultaten.

Niveau

De HAN borgt het Ad-niveau van de opleiding goed door nauw aan te sluiten bij het Landelijk Profiel Ad Sport. De eindkwalificaties van de Ad Sport - OLC voldoen aan de niveau 5 beschrijving van de Associate degree zoals beschreven door het Ad-platform van de Vereniging Hogescholen. Tevens is in het Landelijk Profiel Ad Sport voor het niveau een koppeling gemaakt met de Dublin Descriptoren Short Cycle. De opleiding is in samenwerking met het ROC (mbo-opleiding Sport en Bewegen) ontwikkeld en de Academie Sport en Bewegen heeft ook een bachelor- en masteropleiding in huis. Mede hierdoor heeft de HAN volgens het panel goed inzicht in wat een professional op niveau 5 te bieden heeft. Uit het dossier en de gesprekken blijkt voor het panel duidelijk dat de beoogde professional echt een Ad-er is. Het opleidingsteam en de werkveldvertegenwoordigers beschrijven de OLC consistent als 'denkende doener' en aanstuurder die praktisch is ingesteld, maar tegelijkertijd methodisch en onderbouwd kan handelen.

Internationaal perspectief

Het team geeft aan dat zij ervoor kiest het internationale perspectief in deze Nederlandstalige opleiding beperkt aan bod te laten komen. Dat aspect komt vooral naar voren doordat docenten op de hoogte blijven van internationale thema's en methodieken in het vakgebied en deze waar mogelijk doorvertalen naar het programma. Deze duidelijke keuze past volgens het panel goed bij de regionale oriëntatie en beoogde doelgroep van deze opleiding.

Het panel concludeert dat de HAN met de Ad Sport - OLC een opleiding wil starten die in nauwe samenwerking met het geëngageerde werkveld en andere stakeholders tot stand is gekomen en duidelijk past in landelijke en regionale ontwikkelingen. Zij beschrijft op basis van relevante landelijke kaders een helder profiel en passende leerresultaten die op het juiste Ad-niveau zijn beschreven. Met behulp van de kritische beroepssituaties maakt de opleiding goed concreet wat een afgestudeerde OLC in de praktijk gaat doen. Aandachtspunten zijn de verdere verfijning van enkele leerresultaten en het in samenspraak met docenten, studenten en werkveldpartners nader inkleuren en 'vermarkten' van het profiel van de OLC.

6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Opbouw programma

De Ad Sport is logisch gestructureerd in vier thematische modules van 30 EC waarin studenten werken aan (een combinatie van) beroepstaken. Het programma kent een opbouw in complexiteit. In jaar 1 krijgen studenten de modules 'Individuele leefstijlcoaching: de basis' en 'Interventie-/preventieprogramma gezonde leefstijl voor een groep' aangeboden. In jaar 2 staan twee modules 'Leefstijlcoaching in complexe setting(s) en ondernemen' op het programma. In elke module staan twee of drie eenheden van leeruitkomsten (EVL) centraal. Eén EVL van 5 EC is telkens bestemd voor de ontwikkeling van de Professionele Identiteit van de student. De opleiding werkt de eerste twee modules zeer gedetailleerd uit in het dossier. Deze geven een goed beeld van wat studenten in het eerste jaar kunnen verwachten.

Weekindeling

Het dossier was niet volledig consistent op dit punt, maar uit de gesprekken blijkt dat studenten van deze deeltijdopleiding één dag per week naar school gaan. De lesdag vindt plaats in het Gymnasium van de Academie Sport en Bewegen waar naast leslokalen en werkruimtes opleidings specifieke sport- en bewegingsvoorzieningen aanwezig zijn. Verder verwacht de opleiding dat studenten één dag per week besteden aan zelfstudie. Dan kunnen zij ook online met elkaar aan opdrachten werken. Minimaal twee dagen per week werken studenten in een geschikte relevante praktijkleeromgeving aan hun opdrachten.

Het panel heeft een voorbeeld van de structuur van een lesdag ingezien. 's Ochtends behandelen docenten voornamelijk theorie en opdrachten. In de middag is er ruimte voor de ontwikkeling van (coach)vaardigheden en voor practica. Het valt het panel op dat het programma per dag uitvoerig is beschreven, maar dat de docenten in de gesprekken nog niet altijd duidelijk en expliciet kunnen verwoorden wat er nu precies in het onderwijs gaat gebeuren. Dat vergt derhalve nog nadere concretisering. Daarbij vraagt het panel zich af of er thans in het dagprogramma voldoende ruimte overblijft om aandacht te besteden aan hetgeen studenten in de praktijk leren in relatie tot de leeruitkomsten. Behoudens deze aandachtspunten concludeert het panel dat de opleiding een passend lesprogramma neerzet. Wel dient het team nauwlettend de studeerbaarheid van het programma in de gaten te houden als de Ad Sport - OLC is gestart. De combinatie van de intensieve lesdagen met veel verschillende onderwerpen, de ruime aandacht voor professionele identiteit, de verwachte zelfstudie en de prominente plek van het praktijkleren zouden tot gevolg kunnen hebben dat studenten het programma als zwaar ervaren.

Flexibiliteit

Bij bestudering van het dossier en in de gesprekken ontstond voor het panel een diffuus beeld over de mate van flexibiliteit van deze opleiding. Door te werken met EVL geeft de opleiding studenten de nodige ruimte. Zij kiezen deels zelf met welke opdrachten zij de EVL aantonen. De Ad Sport - OLC biedt studenten de ruimte om bij de examencommissie vrijstellingen aan te vragen voor eerder verworven leeruitkomsten. Dat zal hen echter weinig

versnelling opleveren, omdat het programma relatief weinig flexibiliteit biedt. De modules volgen elkaar logisch op en zijn, zeker in jaar 1, niet onderling uitwisselbaar. Verder is het didactische concept erop gericht dat studenten veel samen leren. Daardoor krijgt de lesdag een verplichtend karakter, ook al is deze niet daadwerkelijk verplicht. Het leerwegaafhankelijke karakter van het programma is dus beperkt. Het panel zou de gekozen werkwijze omschrijven als “flexibel waar mogelijk, gestructureerd waar nodig” en acht dat passend bij deze opleiding en bij de doelgroep. Het doet wel de aanbeveling hierover realistisch te communiceren richting studenten.

Inhoud

De Ad Sport – OLC zet een inhoudelijk rijk en gevarieerd programma neer. Studenten krijgen in het eerste jaar kennis aangeboden over belangrijke leefstijlgerelateerde thema’s waaronder anatomie en fysiologie, positieve gezondheid en gedrag(sverandering). Studenten leren verder fitheidsprofielen op te stellen, coaches daarbij te begeleiden en een preventie/interventieprogramma te ontwerpen. Ter ondersteuning daarvan is er ook veel aandacht in het programma voor het ontwikkelen van coachvaardigheden. Voorts kiest de opleiding ervoor ruim aandacht te besteden aan de ontwikkeling van (jonge) kinderen. Hoewel voor het panel duidelijk is wat het ondernemende karakter van de OLC inhoudt (de intrapreneur), ziet de literatuur die het panel tijdens het locatiebezoek inszag met name toe op commercieel ondernemerschap. Dat verdient nog nadere afstemming. De onderzoekende houding is tot slot voldoende geborgd voor een Ad-opleiding. In meerdere EVL komen er aan bod dat de Ad Sport – OLC van studenten verwacht dat zij op methodische wijze leefstijl-, doelgroep en organisatieanalyses uitvoeren alvorens zij met passende oplossingen komen.

Sport en bewegen

In de voorbereiding vond het panel de aandacht voor sport en bewegen in het programma nog onderbelicht. Hierover wisselde het uitgebreid van gedachten met het team tijdens het locatiebezoek. Uit de gesprekken blijkt dat de OLC een sterk initiërende rol heeft in het helpen van coaches om bij hen passend sport- of bewegingsgedrag duurzaam te integreren in hun leven. Daartoe heeft de OLC volgens het panel kennis en vaardigheden van sport en bewegen nodig en de docenten en werkveldvertegenwoordigers onderschrijven dat in de gesprekken. Het panel vroeg zich vervolgens af waar dit aspect in het programma aan bod komt. Het team geeft in de gesprekken aan dat studenten actief met sport en bewegen aan de slag gaan in de practica in de middag van de terugkomdag. De precieze kennis en vaardigheden zijn echter nog niet uitgewerkt. Het panel doet daarom de aanbeveling dat de opleiding expliciet maakt welke (kennis over) sport- en beweegactiviteiten studenten gaan leren die zij, ook volgens het werkveld, in het licht van het profiel van de OLC nodig hebben.

Professionele Identiteit

Naast vakinhoudelijke kennis en (coach)vaardigheden ruimt de Ad Sport – OLC 5 EC per module in voor de leerlijn Professionele Identiteit (PI). De modulehandleiding voor dit onderdeel werkt zij gedetailleerd uit in het dossier. Uit de gesprekken blijkt dat het team PI niet als losstaand element ziet, maar dat de docenten de thema’s zoveel mogelijk integreren met en relateren aan de andere onderwijsonderdelen en (praktijk)opdrachten. Het panel waardeert deze ruimte en aandacht voor persoonlijke ontwikkeling. Wel lijkt het thema (persoonlijk) leiderschap nog wat onderbelicht te blijven. Daarnaast hecht het panel eraan te benadrukken dat de opleiding voldoende aandacht besteedt aan sociale veiligheid en (het voorkomen van) grensoverschrijdend gedrag. Het ziet elementen hiervan terug in het PI-programma. Daarbij komt ‘het creëren van een veilige coachomgeving’ terug in een EVL in het tweede jaar. Doordat veiligheid dermate

essentieel is in de relatie die OLC en coachees met elkaar hebben, hecht het panel eraan te benadrukken dat de opleiding dit thema nog explicieter in het programma opneemt en aftoetst.

Instroom

De Ad Sport – OLC staat in principe open voor elke student met een havo- of mbo 4-diploma die tevens beschikt over een bij de opleiding passende werkplek. De belangrijkste doelgroep van de Ad Sport – OLC zijn echter werkende professionals die werkzaam zijn in een bij de Ad Sport – OLC passend werkgebied. Voor studenten die pas de havo hebben afgerond is deze opleiding minder geschikt. Voor studenten van de mbo-opleiding Sport en Bewegen past de opleiding wel goed. In de gesprekken geeft de HAN aan dat het ideale instroomaantal circa 25 studenten is. Bij minder dan 15 studenten zal zij intern nagaan of gestart wordt, maar dat lijkt geen realistisch scenario. Recent heeft een open avond plaatsgevonden en daaruit blijkt dat een ruim aantal professionals vanuit verschillende achtergronden reeds geïnteresseerd is in de Ad Sport – OLC.

Gezien de specifieke doelgroep van deze opleiding en het ambitieuze programma, is het volgens het panel essentieel dat de opleiding helder communiceert richting aankomende studenten. De Ad Sport – OLC toont zich hiervan bewust, doordat zij een zorgvuldig intakeproces inricht en elke potentiële kandidaat uitnodigt voor een instroomassessment. Dat bestaat onder meer uit een intakegesprek dat erop is gericht de motivatie, verwachtingen en de kans op een succesvolle afronding van de Ad Sport - OLC te achterhalen. Gespreksonderwerpen zijn volgens het dossier de zwaarte van de opleiding, het belang van het werkplekleren, de verwachte inzet en de benodigde studietijd. Een motorische selectie gericht op de algemene motorische vaardigheden van de kandidaat en een vooraf aan te leveren sportmedische keuring vormen tevens onderdelen van het instroomassessment.

Praktijkleren

Een geschikte praktijkleeromgeving is een belangrijke instroomeis voor de Ad Sport – OLC. Deze deeltijdstudenten zullen een groot deel van hun opdrachten en leerervaringen in de praktijk moeten opdoen. Daarom legt de opleiding specifieke eisen voor de praktijkplek vast en die onderdeel zijn van het intakeproces. Indien studenten niet beschikken over een geschikte werkplek dan spant de HAN zich in om hen binnen haar organisatie of via haar netwerk aan een geschikt (niet betaald) alternatief te helpen. De Ad Sport - OLC geeft hiermee richting de student een realistisch beeld van het belang van een geschikte werkplek en bouwt waarborgen in om dat voor iedere student te garanderen. Nadere detaillering van welke doelen studenten precies op de praktijkplek dienen te behalen en welke handelingen daarvoor nodig zijn, is op termijn nog wel aan te bevelen.

Het panel signaleert een kwetsbaarheid waar het gaat om de vereiste breedte van de praktijkomgevingen. Gezien de EVL en praktijkopdrachten is het niet waarschijnlijk dat studenten deze allemaal op één en dezelfde werkplek kunnen vervullen. In de tweede module van het eerste jaar lijkt een school of vereniging bijvoorbeeld de meest voor de hand liggende omgeving om te voldoen aan de praktijkopdracht. Het team erkent dat de opdrachten en EVL een bepaalde mate van flexibiliteit bieden, maar dat studenten waarschijnlijk meerdere praktijkplekken zullen aandoen tijdens de opleiding en dat dit ook verrijkend voor hen is. Docenten en werkveld geven in de gesprekken aan dat zij het zeer realistisch achten dat studenten voor korte of langere tijd binnen of buiten de HAN in een andere dan de eigen organisatie aan opdrachten kunnen werken. De werkveldvertegenwoordigers geven daarbij ook aan dat nauwe betrokkenheid van (nieuwe) werkveldpartners bij de uitvoering van de Ad Sport – OLC een essentieel aspect van het welslagen van het praktijkleren is. Tot nu toe voelen zij zich

heel goed betrokken en dat is positief. Daarmee is de zorg van het panel over de beschikbaarheid van geschikte praktijkleeromgevingen voldoende weggenomen. Deze werkwijze zorgt echter mogelijk wel voor een complexe planning voor de student en mogelijk voor een hogere studiebelasting in een toch al ambitieus programma. Daarom doet het panel de aanbeveling om voor elke student goed in de gaten te houden in hoeverre het voor hen tijdens het programma realistisch en haalbaar is de EVL op verschillende praktijkplekken aan te tonen en hen daarbij te ondersteunen en/of verlichten waar nodig.

Begeleiding

De Ad Sport – OLC richt een intensieve begeleidingsstructuur in. Alle studenten krijgen een eigen leercoach die zij minimaal drie keer per jaar spreken over hun ontwikkeling en studievoortgang. Tijdens de opleiding hebben leercoach, praktijkbegeleider en student in ieder geval vijf keer contact over de ontwikkeling van de student. Deze frequentie lijkt een goed uitgangspunt. De tijd zal volgens het panel moeten uitwijzen of, gezien het grote aandeel van het praktijkleren, nog regelmatig contact nodig is. Positief is in ieder geval dat de werkveldvertegenwoordigers in de gesprekken blijk ervan geven dat zij de begeleiding van studenten serieus nemen.

Docenten

Een kernteam bestaand uit een opleidingscoördinator en vijf docenten is verantwoordelijk voor de Ad Sport – OLC. Het team wordt aangevuld met gastdocenten uit de praktijk met specifieke deskundigheid waar op dat moment in het onderwijsprogramma behoefte aan is. Met hun diverse achtergronden acht het panel het kernteam inhoudelijk en qua onderwijservaring goed in staat het programma uit te voeren. Meerdere docenten hebben zowel ervaring met mbo- als met hbo-studenten, wat een goed zicht op de doelgroep van deze opleiding bevordert.

De docenten geven in de gesprekken blijk van een duidelijke taakverdeling, die is gebaseerd op de bestaande hbo-master Sport- en Beweeginnovatie van dezelfde Academie voor Sport en Bewegen. Die houdt in dat telkens één docent voor de groep staat en andere docenten op thema's worden ingezet. Wanneer docenten niet met studenten bezig zijn, besteden zij onder meer tijd aan onderlinge afstemming en onderwijsontwikkeling. Het panel signaleert een risico voor de uitvoerbaarheid van het programma. Op papier lijkt de HAN voldoende capaciteit in te ruimen voor deze opleiding. Alle docenten van het kernteam hebben één dag voor de Ad Sport – OLC. Daarin verzorgen zij hun onderwijstaken, begeleiden ze studenten en stemmen ze onderling af met collega's, werkveld en examencommissie. Het panel vraagt zich af of dat haalbaar is. Het team erkent dat het uitvoeren van de opleiding intensief zal zijn. In de beginperiode worden zij daarom gefaciliteerd in extra ontwikkeltijd. Docenten en management geven ook aan dat uitbreiding van het team mogelijk is indien de instroom dat vereist. Het panel waardeert dat de gesprekspartners zich bewust zijn van het ambitieniveau en concludeert dat de belasting van het team een aandachtspunt is dat management en docenten nauwgezet moeten monitoren.

Het panel constateert dat het programma zoals het er nu ligt veel afstemming vraagt tussen docenten. De verschillende gesprekspartners geven aan dat het gedreven docententeam goed op elkaar is ingespeeld en dat docenten gewend zijn op regelmatige basis (informeel) te overleggen. Voor het panel blijkt duidelijk dat het hier een enthousiast, ambitieus en capabel team betreft. Tegelijkertijd vond het dat de mate waarop men op elkaar is ingespeeld nog minder goed naar voren komen in de gesprekken. Soms maakte de docenten nog een wat zoekende of

gespannen indruk. Het panel hoopt dat docenten richting de start van de opleiding als team verder investeren in de voor het ambitieuze programma benodigde cohesie.

Het panel concludeert dat de Ad Sport – OLC een logisch opgebouwd en ambitieus programma heeft ontworpen dat al vergaand en congruent is uitgewerkt. Studenten krijgen een sterke basis aan voor een OLC relevante vakkennis en vaardigheden aangeboden. Het sport- en beweegelement dient de opleiding nog explicieter uit te werken. Het programma biedt studenten enige flexibiliteit, maar is niet echt leerwegaafhankelijk. Het panel raadt de Ad Sport - OLC aan duidelijk te communiceren naar studenten waar wel en waar geen ruimte is voor eigen invulling. Daarbij dient zij de studeerbaarheid van het programma goed te bewaken. Dit mede met het oog op het belang van het praktijkleren voor de Ad Sport – OLC. Bovendien is het waarschijnlijk dat studenten waarschijnlijk meerdere praktijkplekken moeten aandoen om hun EVL aan te kunnen tonen. Het docententeam is inhoudelijk en didactisch goed in staat het programma te verzorgen. De uitvoering zal mogelijk wel zeer intensief zijn voor docenten. Het panel raadt de opleiding aan de uitvoerbaarheid te monitoren en als team te blijven investeren in cohesie en onderlinge afstemming tussen docenten.

6.3 **Standaard 3: Toetsing**

De opleiding beschikt over een adequaat system van toetsing.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Toetssysteem

In het dossier werkt de Ad Sport – OLC gedetailleerd een helder toetssysteem uit waarin zij aansluit op de toetsvisie van de HAN. In het overzichtelijk toetsprogramma geeft de opleiding duidelijk weer hoe elke module van 30 EC wordt afgetoetst. Verder maakt zij daarin een duidelijke koppeling tussen de toetsing en de beroepstaken en generieke leerresultaten van de Ad Sport. Aan elke EVL zijn één of meerdere deeltaetsen gekoppeld waardoor de toetsing een goede spreiding kent binnen de modules. De opleiding voorziet tevens in een mooie variatie aan toetsvormen, zoals kennistentamens, (beroeps)producten en performance assessments. Daardoor krijgt de opleiding vanuit meerdere invalshoeken in beeld of de student competent is. Tegelijkertijd vindt het panel dat de opleiding goed dient te monitoren of toetsing van eenheden van 10-15 EC in de praktijk voldoende werkbaar en motiverend is voor Ad-studenten. De Ad Sport – OLC legt in de stukken niet een duidelijk proces rondom formatieve toetsing vast, maar het panel verwacht dat door de intensieve begeleidingsstructuur hiervoor voldoende ruimte is. De praktijkervaringen met Ad-studenten zullen moeten uitwijzen in hoeverre het feedbackproces nadere structurering behoeft.

Deeltaetsen

Studenten dienen alle deeltaetsen te behalen om de 30 EC van de module te bemachtigen. Zij mogen elke toets in principe één keer herkansen. Voor het eerste jaar werkt de Ad Sport - OLC verschillende deeltaetsen reeds gedetailleerd uit. De beoordelingscriteria die zij daarvoor opstelt voldoen. Daarmee maakt de opleiding voor studenten inzichtelijk wat zij gedurende de modules van hen verwacht. Tegelijkertijd verwacht het panel dat de Ad Sport – OLC deze criteria nog nader zal detailleren als deze is gestart. Dat is van belang gezien de grote rol van het praktijkleren en om de praktijkbegeleiders houvast te geven in hun ondersteuning van het leerproces van de

student. Het panel ziet dat de opleiding in samenwerking met de examencommissie adequate processen heeft ingericht om de beoordelingscriteria verder door te ontwikkelen. Het concludeert uit het dossier en gesprekken dat de Ad Sport – OLC de toetsing goed heeft doordacht en adequaat uitwerkt in de toetsdocumentatie. Het panel signaleert wel het risico dat het toetssysteem intensief is voor studenten en docenten. Deze constatering sluit aan bij hetgeen eerder is beschreven over studeerbaarheid en werkdruk.

Flexibiliteit

Ook in de toetsing constateert het panel dat de opleiding het midden tracht te vinden tussen de flexibiliteit/leerwegaafhankelijkheid die de HAN ambieert en de structuur die het team voor deze opleiding wenselijk acht. Sommige toetsvormen liggen vast, andere zijn vormvrij. Vooral de toetsing van de EVL rondom Professionele Identiteit geeft studenten ruimte voor eigen invulling. In de basis maakt de Ad Sport - OLC heldere keuzes. Positief is ook dat de examencommissie blijkt ervaring te hebben met vormvrije toetsing. Het panel raadt de opleiding wel aan goed te blijven kijken hoe de doelgroep van de Ad-student in de praktijk omgaat met de gekozen toetsvormen, ook in relatie tot het bindend studieadvies (minimaal 45 EC) dat HAN-breed wordt gehanteerd. Het is bijvoorbeeld denkbaar dat sommige studenten, na twee mislukte pogingen, alternatieven voor de kennistoetsen nodig hebben om hun module van 30 EC te kunnen afronden en hun studie te mogen vervolgen. De examencommissie geeft in de gesprekken duidelijk aan dat zij ervoor open staat om, in overleg met de opleiding, af te wijken van het systeem indien de individuele situatie van de student daarom vraagt.

Validiteit en betrouwbaarheid

De Ad Sport – OLC neemt verschillende goede maatregelen om valide en betrouwbaar te toetsen. Ten eerste dienen examinatoren conform het aanwijsbeleid van de HAN zowel inhoudelijk bekwaam te zijn als te beschikken over een Basis Kwalificatie Examinering (BKE) of Senior Kwalificatie Examinering (SKE). Volgens het dossier en de gesprekken beschikt de helft van het kernteam over een BKE dan wel SKE en is de rest van de docenten thans bezig deze te behalen. Praktijkbegeleiders hebben geen formele rol in de toetsing, maar hun feedback wordt waar mogelijk wel meegenomen. Ten tweede geeft de examencommissie aan dat leercoaches in principe niet de studenten beoordelen die zij begeleiden. De praktijk zal moeten uitwijzen in hoeverre dit (in de opstartfase) steeds praktisch haalbaar is. Tot slot voorziet de Ad Sport - OLC in kalibratie voorafgaand aan de toetsing. Docenten ijkten dan onderling de beoordelingscriteria op basis van enkele concrete producten van studenten.

Examencommissie

Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding de examencommissie van de Academie voor Sport en Beweging goed heeft meegenomen. De opleidingscoördinator heeft de examencommissie gedurende het ontwikkelproces regelmatig geraadpleegd. De opleiding beschrijft in het dossier een procedure voor de totstandkoming van de toetsing waarin de ontwikkelaars worden ondersteund door onderwijkskundigen en toetsdeskundigen. Deze werkwijze wordt in de gesprekken met examencommissie bevestigd. Een lid van de examencommissie, tevens onderwijkskundige en toetsdeskundige, dacht actief mee over het toetsprogramma en dat is positief. In de gesprekken geeft de examencommissie aan dat de volgende stap in het ontwikkelproces is om het eindniveau van de Ad Sport - OLC nader te operationaliseren. De EVL daarvoor zijn gereed en in het najaar zal de opleiding daarbij passende beoordelingscriteria formuleren. Dit is volgens het panel inderdaad een volgende belangrijke ontwikkelstap voor de opleiding. Daarbij raadt het aan (op termijn) een lid met ervaring in de Ad aan de commissie toe te voegen.

Het panel acht de examencommissie goed in staat haar borgende rol in de toetsing te vervullen. Als de opleiding is gestart dan screent de examencommissie volgens een vastgelegd toezichtplan of het toetssysteem voldoet. Zij selecteert dan een bepaalde module of EVL en bekijkt alle daarvoor relevante documentatie. Op basis van haar bevindingen brengt zij een advies uit aan docenten en indien nodig wordt nader gekalibreerd. De kennistoetsen worden ook extern gescreend.

De Ad Sport – OLC werkt een gedetailleerd toetssysteem uit dat aansluit bij de leerresultaten en overwegend goed past bij de doelgroep. De toetsing kent een goede spreiding. De ruime variatie aan toetsvormen staat deels vast en is deels flexibel door de student vorm te geven. Aandachtspunt is daarbij of de gemaakte keuzes in de praktijk voor alle studenten goed uitpakken. De opleiding bouwt voldoende waarborgen in om valide en betrouwbaar te toetsen en de sterke examencommissie is actief betrokken bij de borging hiervan.

6.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Associate degree.

Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Gedrag en maatschappij.

Afkortingen

Ad:	Associate degree
BDB:	Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid
BKE:	Basiskwalificatie Examinering
CROHO:	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
EC:	European Credits
HAN:	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Hbo:	Hoger beroepsonderwijs
Mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
OER	Onderwijs- en examenregeling
OLC	Ondernemende leefstijlcoach
SKE	Senior Kwalificatie Examinering

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de beperkte toetsing van de nieuwe opleiding Ad Sport van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Aanvraagnummer: AV-1618

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net